

Pr Karmen Joller
Sotsiaalminister
Sotsiaalministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 TALLINN

15.08.2025 nr 5.1-1/112

Arvamus atmosfääriõhu kaitse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta

Oleme Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidus (ITL) analüüsinud Teie poolt eelnõude infosüsteemi kaudu kooskõlastamisele saadetud atmosfääriõhu kaitse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (bürokraatia vähendamine) eelnõud (edaspidi: eelnõu), mille §-iga 2 plaanitakse muuta elektroonilise side seadust. Esitame eelnõu §-i 2 kohta järgmised seisukohad ning ettepanekud.

1. Kiirgusvõimsuse asendamine kogukiirgusvõimsusega

Eelnõu § 2 punktiga 1 asendatakse elektroonilise side seaduse (ESS) 13 lõike 3² punktis 2 sõna „kiirgusvõimsus“ sõnaga „kogukiirgusvõimsus (EIRP)“.

Juhime tähelepanu, et eelnõus toodud kogukiirgusvõimsus ei ole EIRP. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 7.10.2011 määruse nr „Raadiosageduste kasutamise tingimused ja tehnilised nõuded sagedusloast vabastatud raadioseadmetele“ § 3 punktis 2 selgitakse, et EIRP on ekvivalentne isotroopne kiirgusvõimsus, mis on antenni sisendisse antava võimsuse korrutis antenni absoluutse võimendusega antud suunas. Sama sätte punkt 12 selgitab kogu kiirgusvõimsuse mõistet ning sätestab, et selle lühend on TRP - *Total Radiated Power*. Selgituse kohaselt on tegemist antenni poolt realselt kiiratava võimsusega, mis määratakse kogu kiirgusväljas eri suundades kiiratava võimsuse integraaliga.

Palume eelnõu üle vaadata ja täpsustada, kumba neist (EIRP või TRP) eelnõuga tegelikult mõeldud on.

2. Raadiosaateseadme paigaldamine iseplaneeritavas raadiosagedusalas

Eelnõu § 2 punktiga 2 muudetakse ESS § 13 lg 3³. Eelnõu seletuskirja kohaselt on soov luua selle muudatusega täiendav erand iseplaneeritavate raadiosaateseadme mastide (s.t antennide) paigaldamise tingimuste kooskõlastamisel Terviseametiga ning loobuda kooskõlastamise nõudest, kui raadiosaateseadme paigalduskõrgusele vastaval kaugusel puudub inimeste püsivaks viibimiseks ettenähtud ehitised või maa-ala.

ITL-i hinnangul ei saa see eesmärk eelnõu § 2 punkti 2 sõnastusega täidetud. Nimelt sätestab see punkt järgmist:

„Sagedusloa omanik, kes kasutab iseplaneeritavat raadiosagedusala ja kelle raadiosaateseadme paigalduskõrgusele vastaval kaugusel puudub inimeste püsivaks viibimiseks ette nähtud hoone, rajatis või maa, mille kasutamise otstarve on seotud elamise, töötamise, tervishoiu, õppimise, puhkamise, sportimise, meelelahutuse või muu taolisega, edastab raadiosaateseadme info Terviseametile teadmiseks ning terviseohutuse hinnangu saamiseks kümme tööpäeva enne raadiosaateseadme paigaldamist.“

Sättes öeldakse selgelt, et vajalik on saada Terviseametilt terviseohutuse hinnang. Seega ei lihtsusta see muudatus menetlust, sest kooskõlastuskohustus sisuliselt säilitatakse.

ITL-ile jääb ebaselgeks, mille poolest erineb uues sõnastuses hinnangu küsimine varasemast kooskõlastamisest.

Lisaks tekkisid meil eelnõu § 2 punkt 2 kohta järgmised küsimused:

- Eelnõu seletuskirja kohaselt tehakse raadiosaateseadme andmete saamisel Terviseameti poolt tervisekaitsealane uuring, mille raames arvutatakse raadiosaateseadme ohutsoon. Kas terviseohutuse hinnangu küsimine Terviseametilt tehakse esimese saatja paigaldamisel ja kas see on tasuline?
- Mida on mõeldud lauseosaga *"raadiosaateseadme paigalduskõrgusele vastaval kaugusel"*? Me saame aru, et siin on mõeldud antenni, kuid osal juhtudel ei ole raadiosaateseadme (saatja) ja antenn ühes kohas. Ka ESS-i mõistete paragrahvis on raadiosaateseadme ja antenn eraldi definitsioonis, vt ESS § 2 p 40 ja 47². Seega, kui raadiosaateseadme on maas olev saatja ja selle antenn on 100 m kõrgusel, siis arvestatakse ikkagi antenni kõrgust. Palume vaadata selles küsimuses üle ka seletuskiri ning asendada raadiosaateseadme ja raadiosaateseadme mast vastavates kohtades sõnaga „antenn“. Juhime tähelepanu, et mast on passiivne taristu ja seda mõistet pole selles kontekstis kohane kasutada.

3. ITL-i ettepanek ESS § 13 muutmiseks

ITL teeb ettepaneku muuta ESS §-i 13 selliselt, et igakordne kooskõlastuse küsimine Terviseametilt asendatakse arvutusliku meetodi kasutamisega raadiosaateseadme omanike poolt iseplaneeritava lahendusena või rakendusena, mida on võimalik näiteks tulevikus ka kaardipildil lihtsalt kuvada ja kontrollida, kui selline ühtne võimekus tekib riigi infosüsteemi. Terviseameti ülesandeks jääb sel juhul vastavalt õigusaktidele ja kehtivale metoodikale pistelise järelevalve (arvutused ja/või mõõtmised) tegemine. Taoline muudatus ESS-is oleks võrreldes väljapakutud eelnõuga reaalselt positiivset mõju omav mitte eelnõus sisalduv näiliselt kõigi osapoolte koormust vähendav.

Praktika näitab, et Terviseameti poolt iga-aastaselt läbi viidud ca 3000 sagedusloa kooskõlastuse protseduuri läbinud taotlusest vaid väga vähestel juhtudel peab sagedusloa taotleja raadiosaateseadmete paigalduse plaanides muudatusi tegema. Samal ajal on sagedusloa omanikel (raadiosaateseadmete omanikel) olemas kompetents arvutada piirangutsooni ulatust.

Tegemist oleks uuendusega, mis erinevalt eelnõus toodust muudaks Terviseametiga kooskõlastamise menetluse oluliseks lihtsamaks ja kiiremaks ning vähendaks kõigi seotud osapoolte jaoks bürokraatiat ja halduskoormust:

- Terviseameti halduskoormus väheneb oluliselt, kuna kaob vajadus kooskõlastada igal aastal keskmiselt 3000 sagedusloa tingimusi;
- Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti halduskoormus väheneks, kuna kaob vajadus vahendada Terviseametile sageduslubasid tingimuste kooskõlastamiseks;
- Sideettevõtete ja teiste raadiosaateseadmete omanike jaoks muutub kiiremaks ja paindlikumaks sidesüsteemide ja võrkude arendamine, kuna osa rutiinseid arvutusi saab teha juba võrguplaneerimise protsessi sees.

Loodame, et leiate võimaluse ITL-i ettepanekuid arvestada. Oleme valmis neid ka suuliselt selgitama ning kindlasti kaasa mõtlema, milline võiks välja näha kirja punktis 3 tehtud ettepanekus toodud protsess ja millised kasutegurid lisaks bürokraatia vähendamisele sellega kaasnevad.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Doris Pöld
Tegevjuht

Koopia: Pr Liisa-Ly Pakosta, Justiits- ja digiminister, Justiits- ja Digiministeerium

Keilin Tammepärg, keilin.tammeparg@itl.ee